

[Aksel Larsen.]

er nemlig det faktiske forhold. Ganske vist, når man formulerer et højtideligt spørgsmål til en minister og ønsker det fremmet, formulerer man det naturligvis ikke i denne toneart, og derfor formulerede jeg mit spørgsmål sådan: Hvilken sikkerhed stillede mr. Ravlin for, at han havde den fornødne kapital, da han fik den første koncession, da han fik den videregående eneretsbevilling i 1935, da han senere fik den 50 års eneretsbevilling, såvel til efterforskning som til udvinding af samtlige råstoffer i Danmarks undergrund.

Det spørgsmål måtte ikke blive fremsendt til besvarelse. Måske kan det siges at være småpolitisk klogt af udvalgsflertallet, for hvis det var blevet besvaret, måtte det besvares derhen, at mr. Ravlin overhovedet ikke ejede penge, da han saltborede ved Harte.

Men til gengæld fik han en eneretsbevilling, som han kunne sælge i Amerika.

Jeg har endvidere ønsket at stille det spørgsmål: Hvor meget investerede mr. Ravlin og hans senere selskab i efterforskningsarbejdet? Det kunne også have en vis interesse at få det at vide. Men heller ikke dette spørgsmål måtte blive fremsendt eller undersøgt.

Nu behandler vi åbenbart ikke blot formelt det nye forslag til lov om efterforskning eller indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund, men også reelt det nye forslag til koncession til Danish American Prospecting Co. Heri er der fastsat adskilligt højere procentsatser for afgiften til den danske stat af det eventuelt indvundne, end man i sin tid fastsatte for mr. Ravlin — for ham fastsatte man kun en afgift på 4—5 pct. Mig bekendt var det før krigen således, at hvis en stat gav sådanne koncessioner, forlangte den en afgift på ca. 12 pct. Det er man ikke nået til i dette forslag til en ny overenskomst med Danish American Prospecting Co., selvom man er nået adskilligt videre, end man i sin tid nåede med mr. Ravlin. Jeg synes, jeg havde ret til at forlange stillet og besvaret følgende spørgsmål: I mr. Ravlins koncession var fastsat en afgift på 4—5 pct. af det indvundnes værdi. Hvad var på det tidspunkt normen for afgiftsprocenten ved tilsvarende koncessioner, meddelt af andre stater? Eventuelt udbedes eksempler. Jeg synes, jeg var berettiget til at spørge herom, fordi nogenlunde samme spørgsmål er stillet under folketingsdebatterne om undergrundslovens ændringer før

krigen, men ikke besvaret af den dengang ansvarlige minister.

Man kan ikke komme og hænge rigsdagen op på et medansvar, hvis man ikke har givet den de fornødne oplysninger. At rigsdagsflertallet før krigen har godkendt loven og lovændringerne uden at få de fornødne oplysninger, belaster naturligvis det pågældende rigsdagsflertal med et alvorligt medansvar, men på den anden side — det fritager ikke den nuværende rigsdag for at forlange en sådan sag undersøgt.

Mr. Ravlin fik sin koncession som enkeltmand, og såvidt jeg har kunnet konstatere, var der ikke i koncessionen eller overenskomsten med mr. Ravlin fastsat noget som helst, der sikrede den danske stats interesser i tilfælde af, at det skulle behage mr. Ravlin at overdrage sine rettigheder til trediemand på den ene eller den anden måde.

Jeg har ønsket at få besked om, hvilke forestillinger man i statsministeriet eller det faste undergrundsudvalg har gjort sig, dengang man gav mr. Ravlin koncession. Navnlig dengang han omdannede sig selv til et temmelig anonymt aktieselskab med hjemsted i Florida, burde man dog have sagt: vi har givet mr. Ravlin koncession; nu kommer han og forlanger den overført til et aktieselskab; det må vi se nærmere på; vi må sikre os, at den ikke bliver solgt til en helt fjerde. Man har ikke gjort noget sådant, men jeg ønsker dog konstateret, om der virkelig slet ikke har været anstillet overvejelser i statsministeriet i den anledning, om man har handlet så fantastisk letfærdigt, at man ikke engang har tænkt over denne sag.

Det kunne også være rart at vide, hvor stor aktiekapitalen var i det påståede aktieselskab, Danish American Prospecting Co., som mr. Ravlin dannede, og det var heller ikke af vejen at få at vide, hvem der ejede disse aktier, om aktiekapitalen virkelig var indbetalt. Og endelig: Hvad fik man for disse aktier, da man solgte dem til Gulf Refining Company? Jeg har stillet spørgsmål herom, men udvalgsflertallet har sagt, at det interesserede det ved Gud ikke; det ville man slet ikke have noget at vide om.

Jeg springer lidt tilbage, fordi jeg følger mine spørgsmåls kronologiske rækkefølge, således som jeg indleverede dem til udvalget. Jeg springer tilbage til den 3. december 1931, hvor statsministeren udtalte sig om undergrunden i en tale her i folketinget — den findes i folketingstidenden for 1931—32 spalte 1999. Der var jo i folketinget